

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 11.7.2013
COM(2013) 516 final

2013/0239 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

jätteiden siirrosta annetun asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta

{SWD(2013) 267 final}

{SWD(2013) 268 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Jätteiden siirrosta annetussa asetuksessa (asetus (EU) N:o 1013/2006¹, jäljempänä 'jätesiiroasetus') säädetään jätteiden siirtoa koskevista vaatimuksista, joita sovelletaan sekä EU:n sisällä että EU:n ja kolmansien maiden välillä tapahtuviin siirtoihin. Tarkoituksena on ympäristön suojeleminen. Jätesiiroasetuksessa asetetaan vaarallisille jätteille tiukemmat säännöt kuin muille jätteille.

Jätesiiroasetuksessa kielletään kaikki vaarallisten jätteiden siirrot OECD:n ulkopuolelle ja kaikki huolehdittavaksi tarkoitettujen jätteiden vienti EU:n ja EFTA:n ulkopuolelle (jätesiiroasetuksen 34 ja 36 artikla). Vaarallisten jätteiden vientikieltoa OECD:n ulkopuolelle koskevalla säännöksellä pannaan täytäntöön YK:n Baselin yleissopimuksen vientikielto vuodelta 1995. Jätesiiroasetuksessa sallitaan muiden kuin vaarallisten jätteiden vienti hyödynnettäväksi OECD:n ulkopuolelle sillä edellytyksellä, että jätteitä käsitellään ympäristön kannalta hyväksyttävällä tavalla eli tavalla, joka yleisesti vastaa EU:ssa sovellettavia sääntöjä².

EU:ssa kaikkiin hyödynnettäväksi tarkoitettujen jätteiden siirtoihin sovelletaan vapaata liikkuvuutta³. Muiden kuin vaarallisten jätteiden siirrot eivät edellytä kirjallista ennakoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyä. Niihin sovelletaan ainoastaan yleisiä tietojen antamista koskevia vaatimuksia (jätesiiroasetuksen II-IV osastot). Hyödynnettäväksi tarkoitettujen vaarallisten jätteiden siirrot ja huolehdittavaksi tarkoitettujen jätteiden siirrot edellyttävät molemmat kirjallista ennakoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyä. Hyödynnettäväksi tarkoitettujen jätteiden osalta toimivaltaiset viranomaiset voivat kuitenkin vastustaa siirtoa jätesiiroasetuksessa (12 artikla) esitettyjen ympäristönäkökohtien perusteella.

Asetuksessa esitetään erityisiä vaatimuksia, jotka koskevat velvoitetta jätteiden takaisin ottamiseksi, kun siirto on laitton tai kun siirtoa ei voida toteuttaa aiotulla tavalla (jätesiiroasetuksen 22–25 artiklat).

Jätesiiroasetuksen 50 artikla sisältää täytäntöönpanoa koskevia yleisiä säännöksiä, joissa säädetään, että jäsenvaltioiden on säädettävä tarkastusten tekemisestä laitoksissa ja yrityksissä direktiivin 2008/98/EY (jätteitä koskevan puitedirektiivin) mukaisten tarkastusvaatimusten mukaisesti ja että jäsenvaltiot voivat tarkistaa kuljetuksia esimerkiksi teillä, satamissa sekä myöhemmässä vaiheessa, kun jäte on jo saapunut hyödyntämis- tai huolehtimislaitokseen. Muilta osin tarkastukset jäävät jäsenvaltioiden harkintavaltaan. Jätesiiroasetus ei sisällä erityisiä säännöksiä siitä, miten tarkastukset suoritetaan. Siinä säädetään ainoastaan, että siirtojen tarkastuksiin on kuuluttava asiakirjojen tarkistaminen, tunnistustietojen varmistaminen ja tarvittaessa jätteiden fyysinen tarkastaminen.

Koska tarkastuksia koskevat vaatimukset on määritelty jätesiiroasetuksessa näin yleisesti, jäsenvaltioiden välillä on suuria eroja. Joissakin jäsenvaltioissa on kehitetty perusteellisia,

¹ Jätteiden siirrosta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1013/2006, EUVL L 190, 12.7.2006, s. 1.

² Jätesiiroasetuksen liitteessä VII olevat 18 ja 49 artiklat. Katso myös asetuksen (EY) N:o 1418/2007 muuttamisesta 23 päivänä heinäkuuta 2012 annettu komission asetus (EY) N:o 674/2012 siltä osin kuin on kyse tiettytyyppisten jätteiden viennistä hyödynnettäväksi tiettyihin OECD:n ulkopuolisiin maihin.

³ Kotitalouksilta kerättyyn sekalaiseen yhdyskuntajätteeseen (jätenimike 20 03 01), myös siinä tapauksessa, että keruun piiriin kuuluu myös muilta tuottajilta peräisin oleva jäte, sovelletaan samoja säännöksiä kuin huolehdittavaksi tarkoitettujen jätteiden siirtoihin (jätesiiroasetuksen 3 artiklan 5 kohta). Jätteiden siirtoihin maahan käsiteltäviksi polttolaitoksissa, jotka luokitellaan hyödyntämislaitoksiksi, sovelletaan erityisiä sääntöjä. (direktiivin 2008/98/EY (jätteitä koskeva puitedirektiivi) 16 artikla).

hyvin toimivia tarkastusjärjestelmiä, joissa kohteena ovat joko jätteiden siirrot satamissa tai jätteiden tuottajat ja kerääjät, kun taas toisissa jäsenvaltioissa on merkittäviä ongelmia, jotka liittyvät täytöntöönpanoon ja siihen, että rakenteet ja resurssit eivät ole riittäviä jätevirtojen valvontaan ja tarkastusten suorittamiseen. Tämä tilanne johtaa "satamahyppelyyn" eli siihen, että laittomat jätteiden viejät toimittavat jätteensä niiden jäsenvaltioiden kautta, joissa tarkastuksia on vähiten. Jos sääntöjen noudattamisen valvontaa lisätään yhdessä jäsenvaltiossa, laittomat viejät siirtävät vientinsä toiseen jäsenvaltioon. Laittomia jätteiden siirtoja voidaan estää tehokkaasti ainoastaan, jos kaikissa jäsenvaltioissa suoritetaan riittävästi tarkastuksia.

Laittomista jätteiden siirroista kaikkein ongelmallisimpia ovat vaarallisten jätteiden siirrot sekä siirrot, joissa jätettä kuljetetaan laittomasti ja sen jälkeen hylätään tai käsitellään epäasianmukaisesti. Jätteiden hylkäämisellä tai asiattomalla käsittelyllä on usein vakavia vaikutuksia ympäristöön ja ihmisten terveyteen huolehtimis- ja käsittelyalueen ympärillä. Hylätystä jätteestä peräisin olevat vuodot myös vahingoittavat maaperää ja vesivirtoja ja aiheuttavat ilman pilaantumista esimerkiksi raskasmetallien ja pysyvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen kautta. Tämä tarkoittaa sitä, että mahdolliset ympäristö- ja terveysvaarat yksinkertaisesti siirretään maailman muihin osiin, jos näiden vastaanottomaiden kierrätysstandardit ja -kapasiteetti ovat riittämättömät. Tämä vaikuttaa myös ilmaston lämpenemiseen ja otsonikerroksen ohenemiseen.

Tällä säädösehdotuksella tuetaan ja ohjataan jäsenvaltioissa suoritettavia tarkastuksia, jotta ne voidaan kohdistaa edellä kuvattuihin ongelmallisiin ja riskialttiisiin jätevirtoihin. Jäsenvaltioiden on tehtävä riskien arviointia, jotka kattavat laittomien siirtojen erityiset jätevirrat ja -lähteet ja jossa otetaan huomioon tiedustelutiedot, kuten poliisitutkimukset ja rikollisten toimien analyysit. Näiden riskien arviointien perusteella on joka vuosi valittava prioriteetit tarkastuksia varten, ja ne on julkaistava vuosittaisissa tarkastussuunnitelmissa. Suunnitelmat on saatettava yleisön saataville. Tarkastajien on otettava tarkastussuunnitelmat huomioon ja vaadittava epäillyiltä jätteiden laittomilta viejiltä todisteita ehdotuksen säännösten mukaisesti.

Jätteiden laittomat siirrot ovat vakava ja usein toistuva ongelma. Käytännössä jätesiiroasetuksen mukaisia vaarallisten jätteiden ja hyödynnettäväksi tarkoitettujen jätteiden vientikieltoja kierretään usein. Vietävä vaarallinen jäte merkitään usein käytetyiksi tavaroiksi ja huolehdittavaksi tarkoitettu jäte hyödynnettäväksi jätteeksi. Tämä on varmistunut yhteisissä tarkastuksissa, jotka on suorittanut ympäristölainsäädännön voimaansaattamista ja täytöntöönpanemista koskevan Euroopan unionin verkoston IMPELin jätteiden rajat ylittäviä verkkoja käsittelevä klusteri (IMPEL-tfs) ja joita komissio on tukenut. Tarkastukset paljastivat, että jätesiiroasetuksen säännöksiä rikotaan hyvin usein laittomien jätteiden siirtojen vuoksi. Osana lokakuun 2008 ja marraskuun 2010 välisenä aikana suoritettuja yhteisiä tarkastuksia 22 jäsenvaltiota tarkasti kuljetuksia teillä ja satamissa (yli 20 000 kuljetuksia koskevaa tarkastusta ja yli sata yrityksiä koskevaa tarkastusta)⁴. Kun otetaan huomioon tarkastettujen jätteiden siirtojen (EU:sta vietävien ja EU:n sisällä tapahtuvien) kokonaismäärä kyseisenä aikana (3 454) ja rikkomusten määrä (863), niiden tapausten osuuden, joissa sääntöjä ei noudatettu, voidaan arvioida olevan 25 prosenttia.

Vuonna 2011 tehtiin tutkimus, jossa arvioitiin laittomien siirtojen tonnimäärää osuutena jätesiirojen kokonaismäärästä EU:ssa ja sen ulkopuolella⁵. Tutkimuksessa tultiin siihen

⁴ IMPELin yksityiskohtainen kertomus yhteisistä tarkastuksista on saatavilla osoitteessa: <http://impel.eu/wp-content/uploads/2012/01/IMPEL-TFS-EA-II-Project-Final-report-adopted-v1-4.pdf>.

⁵ Assessment and guidance for the implementation of EU waste legislation in Member States, BiPRO, 16 November 2011, <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>.

tulokseen, että mikäli ainoastaan yksi prosentti kaikista jätesiiirroista olisi laittomia, laittomien jätteiden siirtojen määrä olisi 2,8 miljoonaa tonnia vuodessa.

Laittomat jätteiden siirrot EU:sta saavat usein alkunsa valvomattomista keräys-, varastointi- ja lajittelulaitoksista, joissa laittomat toiminnanharjoittajat saavat jätteen haltuunsa ja siirtävät sen laittomasti kehitysmaihiin. Vuonna 2011 tehdyssä Europolin tutkimuksessa⁶ tultiin siihen tulokseen, että väliaikaisia varastointipaikkoja käytetään usein peittämään jätteen lopullisia päämääriä ja häiritsemään lainvalvontatoimia, joilla pyritään löytämään alkuperäyrietykset.

EU:n luoteisosan satamilla (Antwerpen, Hampuri, Le Havre ja Rotterdam) on merkittävä rooli jätteen (sähkö- ja elektroniikkalaiteromun, romuajoneuvojen, muovien, paperin ja erityyppisen vaarallisen jätteen) viennissä Afrikan ja Aasian maihin. Koska monista näistä satamista viedään suuria määriä jätettä (sekä laillisesti että laittomasti) EU:n ulkopuolelle, niissä tehdään tarkastuksia useammin ja tämän vuoksi luultavasti löydetään enemmän laittomia jätteiden siirtoja.

Jätteiden siirtoja koskevien sääntöjen noudattamisen tehokas valvonta ja tarkastukset paitsi auttaisivat estämään vakavia ympäristö- ja terveysvaikutuksia, jotka johtuvat laittomista jätteiden siirroista, myös säästäisivät huomattavasti kustannuksia ja johtaisivat huomattaviin taloudellisiin etuihin jäsenvaltioille ja teollisuudelle. Rahoitushyötyihin, jotka johtuvat sääntöjen noudattamisen paremmasta valvonnasta, sisältyvät vältetyt puhdistus- ja palautuskustannukset. Tuore tutkimus osoitti, että sääntöjen noudattamisen tiukempi valvonta Rotterdamin satamassa paransi kierrätetyn jätteen määrää ja laatua, koska jäte reititettiin laillisia kanavia pitkin laitoksiin, joissa käytettiin parempia käsittelytekniikoita. Vahvistetut tarkastukset Rotterdamin satamassa loivat myös 22 uutta työpaikkaa tullia, tarkastuksia ja jätteenkäsittelylaitoksia varten⁷.

Kesäkuun 3. päivänä 2010 annetuissa neuvoston päätelmissä kehoitettiin komissiota muun muassa harkitsemaan jätesiiroasetuksen mukaisesti suoritettavien tarkastusten ja pistokokeiden vahvistamista. Vastauksena tähän komissio on arvioinut asiaa yksityiskohtaisemmin ja laatinut ennakkoon vaikutustenarvioinnin vaikutustenarviointia koskevien ohjeidensa mukaisesti.

2. KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

Komissio käynnisti 25. tammikuuta 2011 sähköisen sidosryhmien kuulemisen EUROPA-sivuston kautta kuulemista koskevien vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Kuuleminen oli avoin kaikille sidosryhmille 11 viikon ajan tietyllä verkkosivulla⁸. Kuulemisen aikana saatiin 65 vastausta 18 jäsenvaltion viranomaisilta, yhdeltä ETA-maan viranomaiselta, 25 teollisuuden organisaatiolta, viideltä yksityiseltä yritykseltä, kahdelta julkiselta organisaatiolta, kolmelta kansalaisjärjestöltä ja 11 yksityishenkilöltä⁹. Sidosryhmät ilmaisivat laajan tukensa jätesiirojen tarkastuksia koskevien vaatimusten sisällyttämisestä EU:n lainsäädäntöön (90 prosenttia vastaajista).

⁶ Europolin raportti "EU organised crime assessment", 28.4.2011, s. 30. <https://www.europol.europa.eu/>.

⁷ Tutkimus 'Implementation of EU waste legislation for green growth', BioIntelligence Service, 2011, <http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/study%202012%20FINAL%20REPORT.pdf>.

⁸ Sidosryhmien kuuleminen perustui osittain kahteen tutkimukseen, 'Inspection requirements for waste shipments', final report 12 August 2009, Biointelligence <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>; ja 'Environmental, social and economic impact assessment of possible requirements and criteria for waste shipment inspections, controls and on-the-spot-checks', final report 4 June 2010, Biointelligence SA <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>.

⁹ <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/news.htm>.

Vuonna 2012 järjestettiin yleinen kuuleminen pk-yritysten kannalta raskaista säädöksistä. Tällöin esiin tuli huoli siitä, ettei jätesiiroasetus ole johtanut jätteiden käytön ja kierrätyksen yhteismarkkinoihin, koska täytäntöönpano ja tulkinta vaihtelee jäsenvaltioissa. Lisäksi todettiin, että olisi edistettävä jätesiiroasetuksen yhdenmukaista täytäntöönpanoa ja kiinnitettävä enemmän huomiota vaaralliseen jätteeseen ja vähemmän huomiota ongelmattomaan jätteeseen. Toinen esiin tullut huolenaihe liittyi jäsenvaltioiden väliseen jätteiden siirtoon, jota koskevia menettelyjä voitaisiin entisestäänkin yksinkertaistaa ja jättää jätteenkäsittelylaitosten tarkastaminen ja arviointi vastaanottavan jäsenvaltion viranomaisten vastuulle.

Jätesiirotarkastuksia koskevalla säädösehdotuksella pyritään varmistamaan jätesiiroasetuksen aiempaa yhdenmukaisempi täytäntöönpano siten, että siinä vahvistetaan kaikkialla EU:ssa sovellettavat tarkastusta koskevat vähimmäisvaatimukset ja keskitytään ongelmallisiin jätevirtoihin¹⁰. Hyödynnettäväksi tarkoitettujen jätteiden siirtoihin on jätesiiroasetuksen nojalla jo olemassa yksinkertaistettu menettely; tätä menettelyä ei kuitenkaan sovelleta huolehdittavaksi tarkoitettujen jätteiden siirroissa. Yhdenmukaisten tarkastusmenettelyjen puute kuitenkin heikentää sisämarkkinoiden toimivuutta jätteiden siirron suhteen. Sisämarkkinoiden moitteeton toiminta edellyttää, että jätteiden siirtoja valvotaan tehokkaasti kaikkialla EU:ssa. Toimintaedellytykset eivät tällä hetkellä ole tasapuolisia, koska täytäntöönpanokäytänteissä esiintyvät suuret erot tarkoittavat sitä, että lainsäädäntöä noudattavat yritykset joutuvat taloudellisesti huonompaan asemaan. Laittomien siirtojen suuri määrä heikentää laillista jätteenkäsittelyä ja laillisen jätehuoltoalan toimintaa. Jos jätesiiroasetusta sovellettaisiin asianmukaisesti kaikkialla EU:ssa, voitaisiin vahvistaa talouden toimijoiden luottamusta jätesiirojärjestelmää kohtaan. Kierrätys- ja jätehuoltoalalla toimivat yritykset saisivat kannustimia investoida ja luoda uusia työpaikkoja.

Jätteenkäsittelylaitosten *tarkastaminen* kuuluu sen jäsenvaltion viranomaisille, jossa laitokset sijaitsevat. On kuitenkin tarpeen, että lähtömaan toimivaltainen viranomainen pystyy *arvioimaan*, miten jätettä käsitellään vastaanottavan jäsenvaltion laitoksessa. Lähtömaan viranomainen saattaa jätteen laatua tarkasteltuaan tulla siihen tulokseen, ettei jätteestä pystytä huolehtimaan vastaanottavan jäsenvaltion laitoksessa jätesiiroasetuksen 11 ja 12 artiklan mukaisesti. Tällainen arviointi on tehtävä *ennen* siirron alkamista, jotta laittomat siirrot voidaan estää. Jos kyseessä on laitton siirto, lähtömaalle saattaa langeta lasku *muun muassa* jätteen takaisin kuljettamisesta. Jätteenkäsittelylaitosten *arviointia* ei sen vuoksi voida jättää yksinomaan vastaanottavan jäsenvaltion viranomaisten vastuulle.

Komission ennakkoon tekemässä tätä säädösehdotusta koskevassa vaikutusten arvioinnissa tarkasteltiin useita vaihtoehtoja tarkastusten ja jätesiiroasetuksen täytäntöönpanon vahvistamiseksi. Ympäristölainsäädännön voimaansaattamista ja täytäntöönpanemista koskevan Euroopan unionin verkoston IMPELin jätteiden rajat ylittäviä verkkoja käsittelevä klusteri (IMPEL-tfs), jäsenvaltioiden viranomaiset ja erilaiset sidosryhmät osallistuivat tiiviisti arvioinnin tueksi tehtyjen tutkimusten laatimiseen.

Arvioinnissa todettiin, että EU:n lainsäädännön vaatimusten ja ohjeiden yhdistelmä olisi tehokkain vaihtoehto jätteiden laittomiin siirtoihin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Lisäksi tässä vaihtoehdossa nettokustannukset olisivat alhaisimmat ja taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät vaikutukset myönteisimmät. Sen avulla saataisiin merkittäviä kustannussäästöjä puhdistusta ja jätteiden palauttamista varten sekä säästöjä niille jäsenvaltioille, joiden kautta jäte kuljetetaan. Myös teollisuus hyötyisi lainsäädännön lähentämisestä. Mikäli suurempi määrä jätteitä reititettäisiin laillisten kanavien kautta,

¹⁰ Katso myös komission tiedonanto komission jatkotoimista pk-yrityksille suunnatun, EU:n sääntelyä koskevan Top 10 -kuulemisen johdosta.

voitaisiin optimoida prosesseja ja parantaa lajittelutekniikoita ja jätteen laatua. Tarkastusten vahvistamista koskevan oikeudellisen vaatimuksen avulla voitaisiin myös luoda uusia työpaikkoja ja välttää työpaikkojen siirtyminen EU:n ulkopuolelle.

Vaikutusten arvioinnin yhteydessä on arvioitu myös sitä, millaisia kustannuksia (esim. henkilökunnan palkkaamista ja infrastruktuurin ja tarkastusten parantamisesta) aiheutuu niille jäsenvaltioille, joilla ei ole riittäviä tarkastusjärjestelmiä. Nämä kustannukset olisivat noin neljä miljoonaa euroa vuodessa koko EU:n osalta, mutta niiden vastapainoina saataisiin taloudellisia ja sosiaalisia hyötyjä ja/tai niitä voitaisiin rahoittaa sakoilla. Vaikutusten arvioinnin mukaan tarvittavat lisätarkastukset saataisiin korvattua mikäli alle prosentti vuosittaisista tarkastuksista johtaisi keskimääräisiin sakkoihin.

Vaikutusten arvioinnissa todettiin, että tarkastusten suunnittelu on tärkein ehdotetuista lainsäädännöllisistä toimenpiteistä. Toiseksi tärkein tekijä ongelman ratkaisemisessa olisi jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuus vaatia epäillyiltä jätteiden laittomilta viejiltä todisteita, jotta voidaan tarkistaa siirtojen laillisuus. Tämän jälkeen tärkeintä on laskevassa järjestyksessä alkupään laitosten tarkastukset ja viranomaisten kouluttaminen.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

Tämän ehdotuksen 1 artiklan 3 kohdan b alakohdalla muutetaan jätesiiroasetuksen 50 artiklaa lisäämällä vaatimukset, jotka koskevat jätteiden siirtojen tarkastusten suunnittelua.

Ehdotuksen 1 artiklan 3 kohdan c alakohdalla lisätään 50 artiklaan mahdollisuus siitä, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat pyytää epäillyiltä jätteiden laittomilta viejiltä todisteita siirtojen laillisuuden tarkastamiseksi. Tällaiset todisteet voivat koskea sitä, onko aine tai tavara ”jätettä” vai ei, siirretäänkö jäte hyödyntämis- vai huolehtimistarkoituksiin ja siihen, millaisia erityisen jätteen käsittelymenetelmiä vastaanottomaan laitos soveltaa. Tarkoituksena on arvioida sitä, noudatetaanko jätesiiroasetuksen 49 artiklaa.

Ehdotuksen 1 artiklan 2 ja 4 kohdalla saatetaan jätesiiroasetus Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaiseksi noudattaen komission sitoumusta, jonka mukaan komissio tarkastelee valvonnan käsittävään sääntelymenettelyyn liittyviä säännöksiä kunkin sellaisen säädöksen osalta, jota se aikoo muuttaa.

Ehdotuksen 2 artiklassa säädetään, että asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja että sitä sovelletaan [1 päivästä tammikuuta xxxx tai 1 päivästä heinäkuuta xxxx sen mukaan, mikä näistä on aiempi ja edellyttäen, että kyseisenä ajankohtana vähintään 6 kuukautta on kulunut sen voimaantulosta].

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei sovelleta.

5. LISÄTIEDOT

Ei sovelleta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**jätteiden siirrosta annetun asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon¹²,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Jätteiden siirrosta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1013¹³ säädetään vaatimuksista, jotka koskevat jätteiden siirtoja sekä unionin sisällä että jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välillä; tarkoituksena on ympäristön suojelu. Toimivaltaisten viranomaisten jäsenvaltioissa suorittamassa sääntöjen noudattamisen valvonnassa ja tarkastuksissa on kuitenkin havaittu puutteita, jotka johtuvat muun muassa siitä, ettei asetuksessa ole annettu näistä asioista selkeitä säännöksiä.
- (2) Jätteiden siirtoja koskevien tarkastusten riittävä suunnittelu on tarpeen, jotta voidaan määrittää kapasiteetti, joka on tarpeen, jotta voidaan suorittaa jätteiden siirtoja koskevat tarkastukset ja tehokkaasti estää laittomat siirrot. Asetuksen (EY) N:o 1013/2006 50 artiklan säännöksiä sääntöjen noudattamisen valvonnasta ja tarkastuksista olisi sen vuoksi vahvistettava, jotta voidaan varmistaa tarkastusten säännöllinen ja johdonmukainen suunnittelu. Suunnittelun olisi katettava useita keskeisiä osia, mukaan lukien riskien arviointi, strategiat, tavoitteet, prioriteetit, suunniteltujen tarkastusten määrä ja tyypit, tehtävien jako, yhteistyön keinot viranomaisten välillä sekä määräykset tarkastajien koulutuksesta.
- (3) Unionissa on erilaisia sääntöjä siitä, millainen mahdollisuus toimivaltaisilla viranomaisilla on pyytää jätteiden viejiltä todisteita siirtojen laillisuuden tarkastamiseksi. Todisteet voivat koskea sitä, onko aine tai tavara ”jätettä” asetuksen (EY) N:o 1013/2006 merkityksessä tai siirretäänkö jäte ympäristön kannalta hyväksyttävällä tavalla asetuksen 49 artiklan mukaisesti. Asetuksen 50 artiklassa olisi sen vuoksi annettava jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuus

¹¹ EUVL C , , s. .

¹² EUVL C , , s. .

¹³ EUVL L 190, 12.7.2006, s. 1.

pyytää todisteita epäillyiltä jätteiden laittomilta viejiltä siirtojen laillisuuden tarkastamiseksi.

- (4) Laittomat jätteiden siirrot saavat usein alkunsa valvomattomista keräys-, varastointi- ja lajittelulaitoksista. Tällaisia jätealueita varten olisi sen vuoksi otettava käyttöön tarkastusvaatimukset.
- (5) Lissabonin sopimuksen tultua voimaan olisi komissiolle asetuksella (EY) 1013/2006 siirretty valta yhdenmukaistettava perussopimuksen 290 artiklan kanssa.
- (6) Komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti, jotta sähköisen tietojensiirron toteuttamiseksi tarvittavat käytännön järjestelyt voidaan säännöllisesti mukauttaa teknisiin vaatimuksiin. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla.
- (7) Komission olisi säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (8) Komissio voi antaa suuntaviivoja asetuksen 12 artiklan 1 kohdan g alakohdan soveltamisesta, suuntaviivoja asetuksen 15 artiklan soveltamisesta, suuntaviivoja toimivaltaisten viranomaisten laittomien siirtojen yhteydessä tehtävää yhteistyötä varten, lisäohjeita kielten käyttöä varten, ja tehdä lisäselvityksiä asetuksen II osaston menettelyvaatimuksista siltä osin kuin kyse on niiden soveltamisesta jätteiden vientiin yhteisöstä, niiden tuontiin yhteisöön ja kauttakulkuun yhteisön kautta.
- (9) Sen vuoksi asetusta (EY) N:o 1013/2006 olisi muutettava.
- (10) Tätä asetusta olisi sovellettava 1 päivästä tammikuuta [xxxx] tai 1 päivästä heinäkuuta [xxxx] sen mukaan, kumpi näistä on aiempi ja edellyttäen, että kyseisenä ajankohtana vähintään 6 kuukautta on kulunut asetuksen voimaantulosta, jotta jäsenvaltioilla ja yrityksillä on riittävästi aikaa tehdä asetuksen 50 artiklan nojalla tarvittavien toimenpiteiden soveltamiseksi tarvittavat valmistelut,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetusta (EY) N:o 1013/2006 seuraavasti:

1) Lisätään 2 artiklaan 36 kohta seuraavasti:

”36. ”uudelleenkäytöllä” toimia, joiden avulla tuotteet tai osat, jotka eivät ole jätettä, voidaan käyttää uudelleen samassa tarkoituksessa, jota varten ne on suunniteltu;”

2) Lisätään 26 artiklaan 5 kohta seuraavasti:

”5. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säännöksiä 59 artiklan mukaisesti teknisistä vaatimuksista ja käytännön järjestelyistä asiakirjojen ja tietojen toimittamiseksi sähköisen tietojensiirron avulla.”

3) Muutetaan 50 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Jäsenvaltiot säätävät tämän asetuksen soveltamisen valvontaa koskevinä toimenpiteinä *muun muassa* jätteistä 19 päivänä marraskuuta 2008 annetun

direktiivin 2008/98/EY¹⁴ 34 artiklan mukaisten tarkastusten tekemisestä laitoksissa ja yrityksissä sekä jätteiden siirtojen tai niihin liittyvien hyödyntämis- ja huolehtimistoimien pistokokein tehtävistä tarkastuksista.”

b) Lisätään 2 a kohta seuraavasti:

”2 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset laativat suunnitelmat tarkastuksista, joilla on tarkoitus varmistaa tämän asetuksen noudattaminen. Näiden suunnitelmien on katettava kyseessä olevan jäsenvaltioiden koko maantieteellinen alue ja niitä on sovellettava kaikkiin 2 kohdan mukaan suoritettaviin jätesiiroja koskeviin tarkastuksiin, mukaan lukien laitosten ja yritysten, maantie- ja rautatiekuljetusten ja satamissa olevien lähetysten tarkastukset. Näiden suunnitelmien on sisällettävä seuraavat:

- a) strategia ja tavoitteet jätteiden siirtoja koskevia tarkastuksia varten, myös tarvittavat työvoima-, rahoitus- ja muut resurssit;
- b) riskien arviointi, joka kattaa laittomien siirtojen erityiset jätevirrat ja –lähteet ja jossa otetaan huomioon tiedustelutiedot, kuten poliisitutkimukset ja rikollisten toimien analyysit;
- c) prioriteetit ja kuvaus siitä, miten nämä prioriteetit on valittu strategioiden, tavoitteiden ja riskien arvioinnin perusteella;
- d) tiedot jätealueiden, maantie- ja rautatiekuljetusten ja satamissa olevien lähetysten suunniteltuja tarkastuksia koskevista määristä ja tyypeistä;
- e) tehtävien jako kaikille jätesiirojen tarkastuksiin osallistuville viranomaisille;
- f) yhteistyömuodot tarkastuksiin osallistuvien eri viranomaisten välillä; sekä
- g) arviointi siitä, tarvitsevatko tarkastajat koulutusta teknisistä tai oikeudellisista seikoista, jotka liittyvät jätehuoltoon ja jätteiden siirtoihin, sekä määräykset säännöllisistä koulutusohjelmista.

Suunnitelmat on arvioitava uudelleen vähintään kerran vuodessa ja saatettava tarvittaessa ajan tasalle. Uudelleenarvioinnissa on tarkasteltava sitä, missä määrin suunnitelmien tavoitteet ja muut osat on pantu täytäntöön.

Suunnitelmien on oltava yleisön saatavilla ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta 28 päivänä tammikuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/4/EY¹⁵ mukaisesti.”

c) Lisätään 4 a ja 4 b kohta seuraavasti:

”4 a. Sen varmistamiseksi, että siirto ei sisällä jätettä 2 artiklan 1 kohdan merkityksessä, toimivaltainen viranomainen voi:

- i) tarkistaa, että on varauduttu suojaamaan siirto asianmukaisesti vahingoittumiselta kuljetuksen, lastauksen ja purkamisen aikana; sekä
- ii) epäillyn laittoman siirron tapauksessa vaatia, että siirrosta vastaava henkilö toimittaa jäljennöksen laskusta ja sopimuksesta, joka liittyy

¹⁴ EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3.

¹⁵ EUVL L 41, 14.2.2003, s. 26.

aineen tai esineen myyntiin tai omistusoikeuden siirtoon ja jossa todetaan, että aine tai esine on tarkoitettu käytettäväksi uudelleen 2 artiklan 36 mukaisesti, sekä todistaa, että aine tai esine on täysin käyttökelpoinen.

- 4 b. Jotta voidaan varmistaa, että siirto on tarkoitettu 49 artiklan mukaisiin hyödyntämistoimiin, toimivaltainen viranomainen voi epäillyn laittoman siirron tapauksessa vaatia, että siirrosta vastaava henkilö toimittaa hyödyntämislaitoksen allekirjoittaman sopimuksen, kirjeen tai muun asiakirjan, jossa esitetään hyödyntämislaitoksen vastaanottomaassa soveltatavat jätteenkäsittelymenetelmät, -tekniikat ja -standardit.”

4) Korvataan 59 ja 59 a artikla seuraavasti:

”59 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.
2. Siirretään 26 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä komissiolle määräämättömäksi ajaksi tämän asetuksen voimaantulopäivästä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 26 artiklan 5 kohdassa, tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempanä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevan 26 artiklan 5 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

59 a artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa direktiivin 2008/98/EY 39 artiklalla perustettu komitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Sitä sovelletaan [1 päivästä tammikuuta xxxx tai 1 päivästä heinäkuuta xxxx sen mukaan, kumpi näistä on aiempi ja edellyttäen, että kyseisenä ajankohtana vähintään 6 kuukautta on kulunut sen voimaantulosta].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja